

عنوان : نشریه دستورالعمل فنی و کاربردی رقم جدید برنج فجر

شماره طرح :-

نویسنده گان : مرتضی نصیری- سیدصادق حسینی

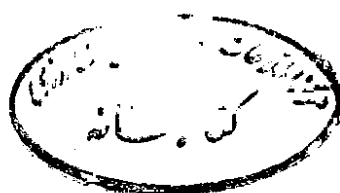
نام ناشر : شورای انتشارات موسسه تحقیقات برنج کشور

تاریخ انتشار : تابستان ۱۳۸۰

این نشریه تحت شماره ۸۰/۷۰۱ تاریخ ۸۰/۱۰/۲۵ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسید.

عنوان : نشریه دستورالعمل فنی و کاربردی رقم جدید برنج فجر

شماره طرح :-

نویسنده گان : مرتضی نصیری- مهدصادق حسینی

نام ناشر : شورای انتشارات موسسه تحقیقات برنج کشور

تاریخ انتشار : تابستان ۱۳۸۰

این نشریه تحت شماره
علمی کشاورزی به ثبت رسید.
تاریخ
در مرکز اطلاعات و مدارک

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت موسسه تحقیقات برنج کشور در مازندران

دستورالعمل فنی و کاربردی رقم جدید برنج

فجر

تهیه کنندگان:

مرتضی نصیری - سید صادق حسینی

تأیید شده ۱۳۸۰

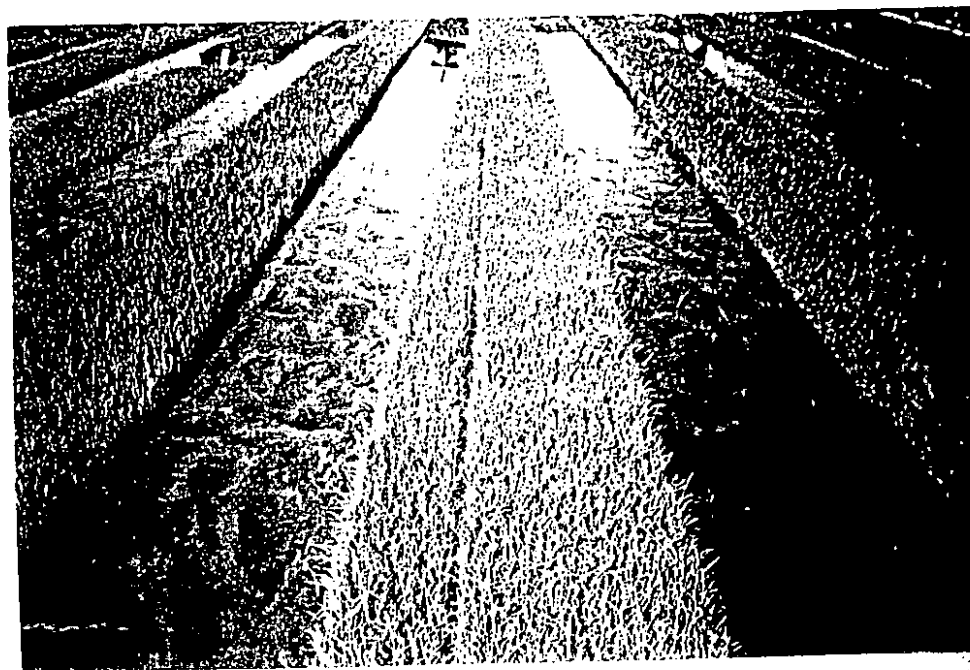
در راستای همکاری متقابل مؤسسه تحقیقات برنج کشور با مؤسسه تحقیقات بین المللی برنج (فیلیپین) خصوصاً جناب آقای دکتر کوش محقق برجسته برنج جهان تعداد زیادی از لاینهای برنج که بمنظور افزایش کیفیت ارقام پرمحصول برنج خالص شده، توسط کارشناسان معاونت مؤسسه تحقیقات برنج کشور در مازندران - آمل از نظر سازگاری، میزان محصول، مقاومت به آفات و بیماریها، طول دوره رویش، خصوصیات کیفی و سایر صفات مورد ارزیابی قرار گرفته است. از بین لاینهای مورد آزمایش، لاین ۷۳۲۸ با شماره ارسالی A7879 IR62871-175-1-10 که یکی از لاینهای انتخابی برتر بوده است، در سال ۱۳۷۷ در قالب طرح تحقیقی - ترویجی و با همکاری کارشناسان ترویج سازمان و مدیریتهای کشاورزی استان مازندران در مزارع برنجکاران کشت و ارزیابی شده است. نتایج حاصل از بررسیها نشان داده که لاین مورد نظر برتریهای قابل ملاحظه‌ای نسبت به ارقام شاهد هراز، خزر و نعمت داشته است. بدین جهت در بهمن ۱۳۷۷ همزمان با گرمی داشت ایام مبارکه دهه فجر طی سخنرانی علمی در معاونت مؤسسه تحقیقات برنج (آمل) نام لاین مذکور بنام "فجر" پیشنهاد شده که پس از طی مراحل قانونی در سال ۱۳۷۹ این نام به تأیید رسمی شورای عالی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی قرار گرفته است.

این رقم با دارا بودن صفات مطلوب نظیر زودرسی، عملکرد و کیفیت بالا، ارتفاع کوتاه، مقاومت کامل به بیماری بلاست و مقاومت نسبی به سایر آفات و بیماریها نظیر کرم ساقه خوار، لکه فیه‌ای و با توجه با سازگاری وسیع این رقم در شالیزارهای مازندران و سایر استانهای برنج خیز کشور می‌تواند گامی مؤثر و مفید در خودکفائی تولید برنج داشته باشد. این رقم از نظر کیفیت بخت و عطر و طعم خیلی نزدیک به رقم بومی طارم می‌باشد لذا در صورت حمایت دولت سطح زیر کشت قابل توجهی را در کل کشور بخود اختصاص خواهد داد.

خصوصیات رقم فجر

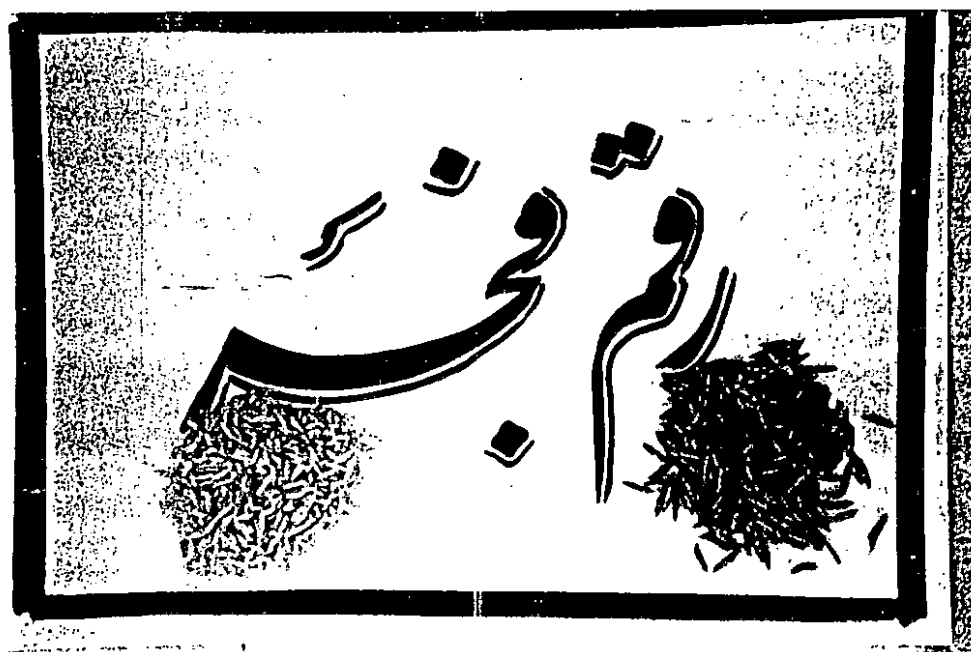
الف: خصوصیات زراعی و مورفولوژی (ظاهری)

- ۱ - طول دوره رشد از کاشت تا برداشت ۱۳۰ روز
- طول دوره خزان ۳۰ روز
- طول دوره مرحله رویشی و پنجه زنی ۴۰ روز
- طول دوره شروع مرحله زایشی تا گلدهی ۳۰ روز
- طول دوره مرحله گلدهی تا رسیدگی ۳۰ روز
- ۲ - ارتفاع بوته ۱۰۷/۷ سانتی متر
- ۳ - وضعیت خروج خوشه از غلاف کامل
- ۴ - رنگ شلتوک زرد روشن
- ۵ - وضعیت ریشک کمی ریشک دارد
- ۶ - ریزش دانه کمی دارد

ب - خصوصیات کیفی

- ۱ - طول دانه شلتوک ۱۰/۳۲ میلی متر
- ۲ - طول دانه برنج سفید ۸/۰۲ میلی متر
- ۳ - طول دانه پس از پخت ۱۰/۲۸ میلی متر
- ۴ - عرض دانه برنج سفید ۱/۸۸ میلی متر
- ۵ - درصد تبدیل ۶۶
- ۶ - درصد دانه سالم ۴۳/۰۸
- ۷ - درصد خرده برنج ۲۲/۹
- ۸ - وضعیت دانه از نظر گچی بودن بدون گچی
- ۹ - درجه حرارت ژلاتینه شدن^(۱) ۶
- ۱۰ - غلظت ژل^(۲) ۶۸ (نرم)
- ۱۱ - درصد آمیلوز^(۳) ۲۲/۹
- ۱۲ - عطر و طعم خوب

۲- بهترین حالت ۶۰-۱۰۰ می باشد که هم گروه با رقم طارم است.

۴-۵ می باشد. (رقم طارم)

۲۰-۲۵ درصد است که هم گروه با رقم طارم می باشد.

ج : خصوصیات مربوط به مقاومت آفات و بیماریها

- ۱ - کرم برگ خوار متحمل
- ۲ - کرم ساقه خوار متحمل
- ۳ - بیماری بلاست مقاوم
- ۴ - بیماری پوسیدگی طوقه متحمل
- ۵ - بیماری شیت بلایت (سوختگی غلاف) کمی حساس

د : خصوصیات مربوط به عملکرد و اجزای وابسته به آن

- ۱ - مقدار شلتوک برنج ۶-۶/۵ تن در هکتار^(۱)
- ۲ - وزن هزار دانه ۲۳/۲ گرم
- ۳ - تعداد کل دانه در خوشه ۱۷۰ عدد
- ۴ - تعداد دانه بارور در خوشه ۱۲۴ عدد
- ۵ - تعداد دانه پوک در خوشه ۴۶ عدد
- ۶ - تعداد پنجه در هر کپه ۱۷/۸ پنجه
- ۷ - تعداد کپه در متر مربع ۲۵ کپه

صیبه‌های فنی

شد عفونی بذر	جهت کنترل بیماری‌های بذرزاد برنج نظیر ژیرلا (پوسیدگی طوقه)، لکه قهوه‌ای و... از قارچکش تیوفانات متیل تیرام (همای - بودر و تابل ۸۰٪) به نسبت ۳ گرم و یا ویتاواکس تیرام به میزان ۵ گرم برای هر کیلو بذر و بصورت غوطه ور کردن در آب بمدت ۲۴-۱۸ ساعت استفاده شود.
مناسب بذر پاشی	۲۰-۱۰ فروردین
بغ مناسب کاشت ۱	۳۰-۱۵ اردیبهشت
بغ مناسب کاشت	۲۰×۲۰ سانتی متر برای نشاءکاری دستی ۳۰×۱۲ سانتی متر برای نشاءکاری ماشینی
نیاز غذایی ۲	اوره ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار کود سوپر فسفات تریپل ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار سولفات پتاسیم ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار
دل کرم ساقه خوار	۱۵ کیلوگرم سم دیازینون ۱۰٪ برای نسل اول و ۳۰ کیلوگرم دیازینون ۵٪ برای نسل دوم برای هر هکتار و یا سایر سموم رایج به مقدار توصیه شده سازمان حفظ نباتات برای کنترل کرم ساقه خوار استفاده شود و یا از طریق مبارزه بیولوژیک برای هر نسل و براساس توصیه‌های فنی اقدام گردد.
دل برگ‌خوار برنج	در صورت مشاهده علائم خسارت سمپاشی با حشره کش مناسب و رایج نظیر سوین یا دیمکرون به میزان ۱/۵ تا ۲ در هزار استفاده شود.
نیت بلایت (سوختگی غلاف)	چنانچه در مرحله آبستنی (شکم) بیش از ۱۰ تا ۲۰ درصد پنجه‌ها آلوده باشند سمپاشی با قارچ کشهایی نظیر تیلت به نسبت یک لیتر و یا رورال تی. اس به نسبت یک کیلو در هکتار باید انجام شود.

حاصله بر اساس تحقیقات انجام شده در شرایط اقلیمی معاونت مؤسسه تحقیقات برنج کشور (آمل) بدست آمده است ولی با

آب و هوایی هر منطقه می‌توان تاریخ مناسب کشت هر منطقه را توصیه کرد.

نای سوپر فسفات تریپل و سولفات پتاسیم همراه با ۵۰٪ کود اوره قبل از کاشت و بقیه کود اوره بصورت سرک ۳۰ و ۴۵ روز بعد از

آن ۲۵٪ در هر مرحله مصرف شود. لازم بذکر است توصیه کودی در مناطق مختلف بایستی با توجه به تجزیه خاک و میزان عناصر

جام گیرد.

تقدیر و تشکر:

رقم فجر با تلاش و کوشش فراوان تعداد زیادی از کارشناسان، و سایر همکاران معاونت مؤسسه تحقیقات برنج کشور در مازندران (أمل)، سازمان و مدیریت‌های کشاورزی استان مازندران، و اعضاء محترم شورای مؤسسه تحقیقات برنج کشور و شورای عالی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به جامعه کشاورزی ایران معرفی شده است. بدین جهت از همه عزیزانی که بنحوی در معرفی و گسترش سطح زیر کشت این رقم دخالت داشته‌اند (بعلت کثرت تعداد از ذکر اسامی آنها خودداری می‌گردد) خصوصاً جناب آقای دکتر کوش محقق برجسته برنج جهان، و جناب آقای مهندس احمد اشراقی محقق معاونت مؤسسه تحقیقات برنج کشور که هماهنگی‌های لازم را در اجرای طرح‌های تحقیقاتی و تهیه گزارش معرفی رقم فجر داشته‌اند، تقدیر و تشکر می‌شود.

